ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4*

THE SATISFACTION OF THE TEACHERS TOWARDS THE ADMINISTRATION OF THE ADMINISTRATORS OF SRI RATANA SCHOOL GROUP UNDER THE SISAKET PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4

รัฐปฎล กันหะคุณ[1], สุรางคณา มัณยานนท์[2]
Rattapadol Gunhakoon[1], Surangkana Manyanon[2]
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี[1,2]
Faculty of Education, Ratchathani University[1,2]
Email : M6551088@rtu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพึงพอใจของครูและ 2)เปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษา 3) หาแนวทางพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 160 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่าตามแนวคิดของ Likert ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานสถานศึกษาใน 4 ด้าน สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบเครื่องมือ ได้แก่ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเชื่อมั่น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย การแจกแจงความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าเอฟ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการ Scheffe

ผลการวิจัยพบว่า 1)ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานงบประมาณ 2)เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา มีระดับความพึงพอใจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3)แนวทางการพัฒนาการบริหารงานสถานศึกษาแต่ละด้านที่มีความถี่มากที่สุด ด้านการบริหารวิชาการ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการปรับปรุง และการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีการตรวจสอบประเมินผลการบริหารงานเป็นระยะ ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารควรพิจารณาความดีความชอบให้โปร่งใส ด้านการบริหารงานทั่วไป

*Received: November 14, 2025; Revised: January 20, 2026; Accepted: January 26, 2026

ผู้บริหารควรสนับสนุนอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียนอย่างเพียงพอ

คำสำคัญ : ความพึงพอใจของครู; การบริหารสถานศึกษา; กลุ่มอำเภอศรีรัตนะ

ABSTRACT

This study aimed to: (1) investigate teachers' satisfaction with the management practices of school administrators, and (2) examine differences in teachers' satisfaction according to school size in order to derive implications for improving school management in the Sri Rattana group of schools under the jurisdiction of the Sisaket Primary Educational Service Area Office 4. The sample comprised 160 teachers from the Sri Rattana school group during the 2024 academic year. Data were collected using a questionnaire consisting of three sections: demographic information, a five-point Likert-scale measuring teachers' satisfaction, and open-ended questions eliciting suggestions for improving school management across four administrative domains. The instrument's validity and reliability were established through content validity assessment and reliability analysis. Descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, were employed to analyze the data. Inferential statistics, namely one-way analysis of variance (ANOVA) and Scheffé's post hoc test, were used to test the research hypotheses. Qualitative data were analyzed using content analysis.

The findings indicated that teachers reported a high overall level of satisfaction with school administrators' management practices. Academic management received the highest mean score, followed by general management, personnel management, and budget management. Significant differences in teachers' satisfaction were observed across schools of different sizes at the 0.05 level. In addition, teachers' suggestions for improving school management emphasized greater teacher participation in curriculum development and implementation, regular evaluation of budget management practices, transparency in personnel merit recognition, and adequate provision of instructional materials and equipment to support effective classroom learning.

Keywords : Satisfaction; School Administration; Sri Ratana school group

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การยกระดับคุณภาพมนุษย์ของประเทศไทยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) แนวคิดหลักคือ การช่วยให้ทุกคนเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นในขณะที่พวกเขาเติบโตขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีเทคโนโลยีใหม่ ๆ มากมายรอบตัวเรา แผนนี้ต้องการให้แน่ใจว่าผู้คนในประเทศไทยไม่เพียงแต่มีทักษะที่ดีสำหรับการทำงานเท่านั้น แต่ยังเรียนรู้วิธีการเป็นสมาชิกของสังคมที่ดี มีสุขภาพดี และมีความรับผิดชอบ (ประกาศ เรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 - 2570, 2565) และยังจะช่วยให้ผู้คนเรียนรู้ตลอดชีวิต ไม่ใช่แค่ในโรงเรียนเท่านั้น โดยมอบวิธีการและสถานที่ต่าง ๆ มากมายในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ โดยรวมแล้วเป้าหมายคือการเตรียมทุกคนให้มีทักษะที่จำเป็นสำหรับอนาคตและเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน (จำเนียร พลหาร, 2553; รัตนา จันทร์รวม, 2560) ส่วนหนึ่งของแผนนี้รวมถึงการสอนเด็กและผู้ใหญ่เกี่ยวกับการมีสุขภาพที่ดีและการเลือกสิ่งที่ดีเพื่อสุขภาพของตนเอง นอกจากนี้ การปรับปรุงโรงเรียนและการศึกษาก็มีความสำคัญมากเช่นกัน เพื่อให้ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้น นั่นหมายความว่าต้องแน่ใจว่าครูได้รับการฝึกอบรมอย่างดี แม้แต่โรงเรียนขนาดเล็กก็สามารถให้การศึกษาที่ยอดเยี่ยมแก่ทุกคนได้ (อรอุมา ไมยวงค์, 2564) ต้องทำให้โรงเรียนดีขึ้นด้วยการช่วยให้ครูเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และปรับปรุงวิธีการสอน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้มากขึ้น โดยเฉพาะในวิชาพิเศษ นอกจากนี้ควรสร้างการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนเตรียมพร้อมสำหรับงานโดยสอนทักษะที่จำเป็น สิ่งสำคัญคือต้องแน่ใจว่าการเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกเวลาและทุกสถานที่ นักเรียนสามารถเข้าถึงเครื่องมือและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อช่วยให้พวกเขาเรียนรู้ได้ (ทรงพล เจริญคำ, 2563; ณัฐพัชร์ บุญเกตุ, 2565)

ระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ขาดประสิทธิภาพเป็นอุปสรรคที่ต่อการพัฒนาประเทศ มาตั้งแต่อดีต ทั้งในเรื่องของการขับเคลื่อนการบริหารจัดการภาครัฐให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ การให้บริการประชาชนยังไม่ได้มาตรฐาน การบังคับใช้กฎหมายที่ขาดประสิทธิภาพ การบริหารจัดการและการให้บริการของท้องถิ่นที่ยังขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใส กระบวนการที่เปิดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจการใช้งบประมาณยังไม่เหมาะสมเพียงพอ กระบวนการยุติธรรมไม่สามารถอำนวยความยุติธรรมได้อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม รวมทั้งขาดธรรมาภิบาลในสังคมไทยทำให้การทุจริตเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ ในช่วงเวลา 5 ปีต่อจากนี้ไปจึงเป็นช่วงเวลาสำคัญที่ต้องเร่งปฏิรูป การบริหารจัดการภาครัฐให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจัง เพื่อให้เป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาประเทศในทุกด้านให้ประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ทั้งการบริหารจัดการภาครัฐให้โปร่งใส มีประสิทธิภาพ ตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรม และประชาชนมีส่วนร่วม มีการกระจายอำนาจและแบ่งภารกิจรับผิดชอบที่เหมาะสมระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น และวางพื้นฐานเพื่อให้บรรลุกรอบเป้าหมายอนาคตในปี พ.ศ. 2579 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2565)

การบริหารการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ให้ดีนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษามีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาผู้เรียนไปสู่อนาคตที่ประสบความสำเร็จ การกำหนดแนวทางปฏิบัติในปัจจุบันจึงจำเป็นจะต้องบริหารหน่วยงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ภายใต้ความร่วมมือของ

บุคลากรทุกฝ่าย (มูนีเราะห์ เจ๊ะมิง, 2559; เทพรัตน์ ดาวเรือง, 2560; วนิดา เหลนปก, 2560; นวพัชญ์ ฉีดจันทร์, 2564) ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นรากฐานที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้บุคคลได้พัฒนาตนเองตลอดชีวิต สามารถพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านต่าง ๆ เพื่อให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมและเศรษกิจในปัจจุบันและในอนาคต การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542; กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) ปัจจัยหลักที่มีความสำคัญอย่างมากประการหนึ่งคือ ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ที่จะขับเคลื่อนพลังการปฏิรูปการศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข (สมคิด พรมจุ้ย, 2547)

การปฏิรูปการศึกษาผู้บริหารการศึกษาทุกระดับมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้เกิดการพัฒนาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การที่จะเกิดการพัฒนาดังกล่าวได้ บุคคลในองค์กรต้องมีความรัก ความสามัคคีนอกจากนี้ทุกคนต้องมีความพึงพอใจในการทำงานด้วย (ศุภณัฐ กุมภาว์, 2553) ความพึงพอใจในงานเป็นเรื่องของบุคคลเป็นความรู้สึกของแต่ละบุคคลในการทำงาน คนจะรู้สึกพอใจและเต็มใจที่จะทำงานนั้นให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร เมื่องานนั้นได้ผลตอบแทนทั้งทางวัตถุและทางจิตใจ ซึ่งสามารถตอบสนองต่อความต้องการขั้นพื้นฐานของแต่ละบุคคลนั้น ถ้าคนมีความพึงพอใจในการทำงานจะทำให้คุณภาพของงานออกมาดี เพราะว่าสภาพแวดล้อมของการทำงานที่ดีย่อมก่อให้เกิดสถานภาพทางสังคมที่ดี และทำให้บุคคลสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้ (ลัดดาวัลย์ ใจไว, 2558; ภัทรกร มิ่งขวัญ, 2559) ปัจจัยที่สร้างความพึงพอใจในการทำงานได้แก่ ความมั่นคงในเงินเดือนหรือค่าจ้างตอบแทนอย่างเป็นธรรม มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน มีสวัสดิการที่ดีและผลประโยชน์เกื้อกูล สภาพการทำงานดี มีความก้าวหน้า มีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่ง เลื่อนขั้นเงินเดือน มีโอกาสเพิ่มพูนคุณวุฒิในการทำงานเป็นที่ยอมรับในสถานที่ทำงานและมีเกียรติในสังคม นอกจากขวัญกำลังใจในการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อหน้าที่การงานแล้ว ความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาย่อมมีผลต่อการจูงใจบุคคลให้มีความกระตือรือร้นและตั้งใจทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจให้งานบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความพึงพอใจโดยการศึกษาของ สมิท เคนดอลล์ และฮูลิน (Smith, Kendall and Hulin, 1969) มีองค์ประกอบอยู่ 5 ประการ ได้แก่ ลักษณะของงาน ค่าตอบแทน โอกาสก้าวหน้า การปกครอง บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน มีความถูกต้องและเป็นธรรม เพื่อการทำงานอย่างมีความสุข ถ้าให้บุคลากรได้รับความพึงพอใจไม่เพียงพอ งานที่ได้ก็จะไม่มีประสิทธิภาพ ส่งผลทำให้ไม่พึงพอใจต่อผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานอีกด้วย (สาริน เอี่ยมครอง, 2560; พันธวิชญ์ เลี้ยงชีพชอบ, 2561; ฉัตรชัย ตันตรานนท์, 2562) สถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 มีโรงเรียนที่อยู่ในสังกัด จำนวน 26 โรงเรียน ครูจำนวน 273 คน กำหนดภาระงานออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านบริหาร งานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป ซึ่งบุคลากรในโรงเรียนมีหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามขอบข่ายงานดังกล่าวโดยดำเนินการบริหารภายใต้ยุทธศาสตร์การบริหารตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด แต่จากการ

ดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า งานทั้ง 4 ด้านในโรงเรียนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ไม่มีการแบ่งงานตามภาระหน้าที่ที่ชัดเจน งานที่ออกมาในแต่ละด้านไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายและไม่มีการเตรียมการรองรับกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ยังพบว่าในแต่ละปีมีครูยื่นเรื่องขอย้ายโรงเรียนเสมอ ทำให้มีผลกระทบต่อการเรียนของนักเรียน เกิดภาวะขาดแคลนครูเพราะการย้ายแต่ละครั้งต้องรอการบรรจุใหม่หรือย้ายเข้า ประมาณ 3-4 เดือน มีเรื่องราวร้องเรียนและการสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำผิดของข้าราชการครู ซึ่งสาเหตุเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของครูและผู้บริหารโรงเรียนอันก่อให้เกิดเป็นปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ เช่น ปัญหาการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน การเพิ่มพูนความรู้โดยการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนางานในหน้าที่หรือปัญหาการพัฒนาบุคลากร การขาดครูที่มีความรู้ความชำนาญโดยตรง การสร้างขวัญ และกำลังใจ รวมถึงปัญหางานธุรการ การเงิน การพัสดุที่เกิดจาการปฏิบัติผิดระเบียบการทุจริต หรือการบริหารงานที่ขาดประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลไปกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพราะถ้าขาดชุมชนก็จะขาดการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ ตามมาอีกมากมาย เช่น ทำให้เกิดข้อจำกัดด้านอาคารสถานที่ โดยเฉพาะในยุคปฏิรูปการศึกษาเช่นนี้ อาคารสถานที่จะต้องมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ซึ่งผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญต่อการบริหารบริเวณโรงเรียน อาคารเรียน ห้องเรียนต่าง ๆ อาคารประกอบรวมถึง สภาพแวดล้อมในโรงเรียนซึ่งสิ่งนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยพลังของประชาชนด้วยนั่นเอง

จากความสำคัญและที่มาของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ว่ามีความพึงพอใจต่อสภาพการบริหารงานสถานศึกษาอยู่ในระดับใด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาการศึกษา และเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของครู เพื่อที่จะตอบสนองความพึงพอใจให้กับครูในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทำให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น ประสบผลสำเร็จ มีส่วนสร้างสรรค์ความสุขในการปฏิบัติงานของครูส่งผลทำให้สถานศึกษามีชื่อเสียงในทางที่ดี เป็นที่พึงพอใจของชุมชนส่งผลดีต่อการพัฒนาสังคม และสนับสนุนการพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

2.วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

3.ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

3.2 ได้ทราบถึงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

3.3 ได้แนวทางการพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 273 คน (สารสนเทศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4, 2566) กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 160 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ (Krejcie & Morgan, 1970) จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา และการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling)

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีสาระสำคัญ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานสถานศึกษาใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป แบบสอบถามทั้งหมดผ่านกระบวนการอย่างเป็นระบบ โดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งมีค่าระหว่าง 0.6.-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.806 แสดงว่าเครื่องมือมีความเที่ยงตรงและเชื่อมั่นได้

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล รวบรวมแบบสอบถาม ผ่าน 2 ช่องทาง คือ 1) ส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง 2) จัดส่งไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างผ่านทางอีเมลในรูปแบบ Google from และนัดหมายในการตอบแบบสอบถามภายใน 3 สัปดาห์

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล 1) วิเคราะห์ระดับการมีความพึงพอใจ โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย (Mean : $\overline{X}$) และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) 2) วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจจำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานโดยใช้สถิติทดสอบค่าเอฟ (f-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance : ANOVA) และการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe) ในกรณีผลการวิเคราะห์สอดคล้องเป็นไปตามสมมุติฐาน 3) วิเคราะห์แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานสถานศึกษาใน 4 ด้าน ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และการหาค่าความถี่(Frequency)

4.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย 1) สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบเครื่องมือ ได้แก่ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence : IOC) ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) 2) สถิติพื้นฐาน ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean), การแจกแจงความถี่ (Frequency), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation), การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) 3) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าเอฟ (F-test), การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) และการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ่ (Scheffe)

5. ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ผู้วิจัยเสนอผลการวิจัย ดังนี้

5.1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในภาพรวม 4 ด้าน ตามความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

(N=160)

ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ	**ระดับความพึงพอใจ**			
	$\overline{X}$	**S.D.**	**แปลผล**	**ลำดับ**
1. ด้านการบริหารวิชาการ	4.19	0.50	มาก	1
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	3.71	0.55	มาก	4
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.98	0.50	มาก	3
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.13	0.50	มาก	2
รวม	**4.00**	**0.51**	**มาก**	

จากตารางที่ 1 ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.00, S.D.=0.51) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงจากมากไปหาน้อยพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านการบริหารวิชาการ ($\overline{X}$ = 4.19, S.D.=0.50) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\overline{X}$ = 4.13, S.D.=0.50) ด้านการบริหารงานบุคคล ($\overline{X}$ = 3.98, S.D.=0.50) และด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\overline{X}$ = 3.71, S.D.=0.55)

5.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน

ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4		**N**	**$\overline{X}$**	**S.D.**	**ลำดับ**
1. ด้านการบริหารวิชาการ	สถานศึกษาขนาดเล็ก	29	4.19	0.63	2
	สถานศึกษาขนาดกลาง	99	4.15	0.46	3
	สถานศึกษาขนาดใหญ่	32	4.34	0.48	1
	รวม	160	4.19	0.50	
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	สถานศึกษาขนาดเล็ก	29	3.59	0.40	3
	สถานศึกษาขนาดกลาง	99	3.65	0.63	2
	สถานศึกษาขนาดใหญ่	32	4.00	0.00	1
	รวม	160	3.71	0.55	
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	สถานศึกษาขนาดเล็ก	29	4.00	0.42	2
	สถานศึกษาขนาดกลาง	99	3.76	0.35	3
	สถานศึกษาขนาดใหญ่	32	4.63	0.40	1
	รวม	160	3.98	0.50	
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	สถานศึกษาขนาดเล็ก	29	3.86	0.46	3
	สถานศึกษาขนาดกลาง	99	4.25	0.46	1
	สถานศึกษาขนาดใหญ่	32	3.97	0.51	2
	รวม	160	4.13	0.50	

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพบว่า ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ศรีสะเกษ เขต 4 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่ 1 ด้านการบริหารวิชาการ อยู่ในระดับมากทุกขนาดสถานศึกษาเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ อยู่ในระดับมากสุด คือ สถานศึกษาขนาดใหญ่ ($\overline{X}$= 4.34, S.D.=0.48) รองลงมา คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก ($\overline{X}$ = 4.19, S.D.=0.63) น้อยสุด คือ สถานศึกษาขนาดกลาง ($\overline{X}$= 4.15, S.D.=0.46) ตามลำดับ ด้านที่ 2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับมากทุกขนาดสถานศึกษาเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ อยู่ในระดับมากสุด คือ สถานศึกษาขนาดใหญ่ ($\overline{X}$= 4.00, S.D.=0.00) รองลงมา คือ สถานศึกษาขนาดกลาง ($\overline{X}$= 3.65, S.D.=0.63) น้อยสุด คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก ($\overline{X}$= 3.59, S.D.=0.40) ตามลำดับ ด้านที่ 3 ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมากทุกขนาดสถานศึกษาเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ อยู่ในระดับมากสุด คือ สถานศึกษาขนาดใหญ่ ($\overline{X}$= 4.63, S.D.=0.40) รองลงมา คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก ($\overline{X}$= 4.00, S.D.=0.42) น้อยสุด คือ สถานศึกษาขนาดกลาง ($\overline{X}$= 3.76, S.D.=0.35) ตามลำดับ และด้านที่ 4 ด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมากทุกขนาดสถานศึกษาเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ อยู่ในระดับมากสุด คือ สถานศึกษาขนาดกลาง ($\overline{X}$= 4.25, S.D.=0.46) รองลงมา คือ สถานศึกษาขนาดใหญ่ ($\overline{X}$= 3.97, S.D.=0.51) น้อยสุด คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก ($\overline{X}$= 3.86, S.D.=0.46) ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ในด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล ในระดับมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก

5.3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานสถานศึกษาใน 4 ด้าน ในส่วนนี้ผู้ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ตอบกลับมา โดยผู้วิจัยนำเสนอข้อเสนอแนะที่ได้มาสังเคราะห์โดยเรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย

ตารางที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาความพึงพอใจของครูด้านการบริหารวิชาการ

ลำดับที่	ด้านการบริหารงานวิชาการ	ความถี่
1	ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการปรับปรุง และการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	18
2	ผู้บริหารควรสนับสนุนเสนอแนะแนวทางให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเป็นประจำต่อเนื่อง	10
3	ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุมหรืออบรมครูเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาก่อนเริ่มจัดการเรียนการสอน	8
4	ผู้บริหารควรมีการนิเทศการจัดการสอนภายในสถานศึกษา รับฟังข้อคิดเห็น และปัญหาในการจัดการเรียนรู้จากครู	7
5	ผู้บริหารควรสนับสนุนสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อความต้องการของเด็กและครู	4

จากตารางที่ 3 พบว่าข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการเรียงลำดับตามความถี่จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คืออันดับแรก ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการปรับปรุง และการใช้หลักสูตรสถานศึกษา อันดับที่สอง ผู้บริหารควรสนับสนุนเสนอแนะแนวทางให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเป็นประจำต่อเนื่อง อันดับที่สาม ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุมหรืออบรมครูเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาก่อนเริ่มจัดการเรียนการสอน อันดับที่สี่ ผู้บริหารควรมีการนิเทศการจัดการสอนภายในสถานศึกษา รับฟังข้อคิดเห็น และปัญหาในการจัดการเรียนรู้จากครู และอันดับที่ห้า ผู้บริหารควรสนับสนุนสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อความต้องการของเด็กและครู

ตารางที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาความพึงพอใจของครูด้านการบริหารงบประมาณ

ลำดับที่	ด้านการบริหารงานงบประมาณ	ความถี่
1	ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีการตรวจสอบประเมินผลการบริหารงานเป็นระยะ	12
2	ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนวัสดุสำหรับการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน	11
3	ผู้บริหารควรสนับสนุนสวัสดิการครูและนักเรียน	10
4	ผู้บริหารควรวางแผนการใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับระยะเวลาที่กำหนด	9
5	ผู้บริหารควรจัดทำงบประมาณสำรองเพื่อใช้จ่ายให้คล่องตัว	8

จากตารางที่ 4 พบว่าข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานสถานศึกษาด้านการบริหารงานงบประมาณเรียงลำดับตามความถี่จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คืออันดับแรก ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีการตรวจสอบประเมินผลการบริหารงานเป็นระยะ อันดับที่สอง ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนวัสดุสำหรับการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน อันดับที่สาม ผู้บริหารควรสนับสนุนสวัสดิการครูและนักเรียน อันดับที่สี่ ผู้บริหารควรวางแผนการใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับระยะเวลาที่กำหนด และอันดับที่ห้าผู้บริหารควรจัดทำงบประมาณสำรองเพื่อใช้จ่ายให้คล่องตัว

ตารางที่ 5 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาความพึงพอใจของครูด้านการบริหารงานบุคคล

ลำดับที่	ด้านการบริหารงานบุคคล	ความถี่
1	ผู้บริหารควรพิจารณาความดีความชอบให้โปร่งใส	15
2	ผู้บริหารควรบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	12
3	ผู้บริหารควรให้ขวัญและกำลังใจครู	9
4	ผู้บริหารควรให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	8
5	ผู้บริหารควรจัดสรรครูเข้าสอนให้ตรงตามเอก	5

จากตารางที่ 5 พบว่าข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานสถานศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล เรียงลำดับความถี่จากมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ อันดับแรกผู้บริหารควรพิจารณาความดีความชอบให้โปร่งใส อันดับที่สอง ผู้บริหารควรบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล อันดับที่สาม ผู้บริหารควรให้ขวัญและกำลังใจครู อันดับที่สี่ ผู้บริหารควรให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และอันดับที่ห้า ผู้บริหารควรจัดสรรครูเข้าสอนให้ตรงตามเอก

ตารางที่ 6 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาความพึงพอใจของครูด้านการบริหารงานทั่วไป

ลำดับที่	ด้านการบริหารงานทั่วไป	ความถี่
1	ผู้บริหารควรสนับสนุนอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียนอย่างเพียงพอ	9
2	ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูและนักเรียนร่วมกิจกรรม ประเพณีในท้องถิ่นเป็นประจำ	8
3	ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษา	7
4	ผู้บริหารควรสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	6
5	ผู้บริหารควรส่งเสริม วางมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา	5

จากตารางที่ 6 พบว่าข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานสถานศึกษาด้านการบริหารงานบุคคลด้านการบริหารงานทั่วไป เรียงลำดับความถี่จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คืออันดับแรก ผู้บริหารควรสนับสนุนอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียนอย่างเพียงพอ อันดับที่สอง ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูและนักเรียนร่วมกิจกรรม ประเพณีในท้องถิ่นเป็นประจำ อันดับที่สาม ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษา อันดับที่สี่ ผู้บริหารควรสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และอันดับที่ห้า ผู้บริหารควรส่งเสริม วางมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ผู้วิจัยสามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายได้ดังนี้

6.1 ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะมีการบริหารงานตามโครงสร้างหลักของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างชัดเจน รวมทั้งมีการบริหารงานในลักษณะมืออาชีพ ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีทัศนคติที่ดี มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

และเกิดบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ จะช่วยเพิ่มความพึงพอใจและความผูกพันต่อองค์กร (Hoy & Miskel, 2019) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียาภรณ์ ศรีสุข และคณะ (2564) และสุภาพร อินทร์คำ และคณะ (2564) ที่ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ครูมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารมีการบริหารงานอย่างเป็นระบบและให้ความสำคัญกับบุคลากรในสถานศึกษา

6.2 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมแตกต่างกันตามขนาดของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไปมีความแตกต่างกัน ขณะที่ด้านการบริหารวิชาการไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ผลดังกล่าวอาจเนื่องมาจากสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันมีบริบทด้านทรัพยากร งบประมาณ และจำนวนบุคลากรที่ไม่เท่าเทียมกัน ส่งผลต่อรูปแบบและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะด้านงบประมาณและการบริหารงานบุคคลซึ่งต้องอาศัยการจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมกับขนาดขององค์กร ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีระบบ (Systems Theory) ซึ่งอธิบายว่าสถานศึกษาเป็นระบบที่องค์ประกอบภายใน เช่น บุคลากร ทรัพยากร และโครงสร้างองค์กร มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อผลลัพธ์การบริหารจัดการ (Owens & Valesky, 2020) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวุฒิ คงสมบัติ และคณะ (2565) ที่ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดต่างกัน พบว่า ครูในโรงเรียนขนาดต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6.3 แนวทางพัฒนาความพึงพอใจของครู สรุปได้ดังนี้

6.3.1 ด้านการบริหารงานวิชาการพบว่าความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงที่สุด ซึ่งอาจเนื่องมาจากผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน แต่ควรเพิ่มระดับการปฏิบัติให้มากขึ้นโดยเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและใช้หลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน จัดการอบรมและนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดภาวะผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) และงานวิจัยของ ชลธิชา แก้วคำ และคณะ (2566) ที่พบว่าการสนับสนุนด้านวิชาการของผู้บริหารส่งผลต่อความพึงพอใจและประสิทธิภาพการสอนของครู

6.3.2 ด้านการบริหารงานทั่วไปพบว่าความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงรองลงมาซึ่งอาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการจัดระบบงาน การสื่อสาร และการสนับสนุนสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครู แต่ควรเพิ่มระดับการปฏิบัติให้มากขึ้นโดยควรสนับสนุนอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกำหนดมาตรการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) และงานวิจัยของ ธนภรณ์ วัฒนชัย (2566) ที่พบว่าการบริหารงานทั่วไปที่เอื้อต่อสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ส่งผลต่อความพึงพอใจของครูและผู้เรียน

6.3.3 ด้านการบริหารงานบุคคลพบว่าความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเนื่องมาจากผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาครู การสร้างขวัญกำลังใจ และการพิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม แต่ควรเพิ่มระดับการปฏิบัติให้มากขึ้นโดยผู้บริหารควรพิจารณาความดีความชอบอย่างโปร่งใส ให้ขวัญและกำลังใจ ส่งเสริมการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง และจัดสรรครูให้ตรงตามความรู้ความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management) และงานวิจัยของ พัชรี ศรีทอง และคณะ (2565) ที่ระบุว่าการบริหารงานบุคคลที่เป็นธรรมช่วยเพิ่มความพึงพอใจและความผูกพันของครูต่อองค์กร

6.3.4 ด้านการบริหารงานงบประมาณพบว่าความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น ซึ่งอาจเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านงบประมาณและขั้นตอนการใช้งบประมาณที่ต้องเป็นไปตามระเบียบราชการ ดังนั้นควรเพิ่มระดับการปฏิบัติให้มากขึ้นโดยเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลการใช้งบประมาณ ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับแผนงานและระยะเวลา ซึ่งสอดคล้องกับหลัก ธรรมาภิบาลด้านความโปร่งใสและความคุ้มค่า และงานวิจัยของ สุรชัย บุญมี (2564) ที่พบว่าการบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใสส่งผลต่อความพึงพอใจของครูในสถานศึกษา

7. องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบที่สำคัญซึ่งเอื้อต่อการนำไปใช้ประโยชน์เชิงนโยบายและการบริหารจัดการในระดับพื้นที่ โดยช่วยให้ผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ได้รับข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสังกัด สู่การกำหนดแนวทางในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาให้สูงขึ้น แสดงดังภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 แนวทางการเสริมสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู
กลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

8.ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 จากการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 สรุปได้ว่า ผู้บริหารควรจะใส่ใจในเรื่องของงานบริหารงานงบประมาณมากที่สุด ควรมีการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลโครงการ การกำกับ ดูแล การตรวจสอบพัสดุประจำปี การจัดทำโครงการและเสนอของบประมาณประจำปีการศึกษา และจัดทำรายงานการเงินและงบประมาณ

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ด้านการบริหารวิชาการ ผู้บริหารควร 1) เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการปรับปรุง และการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 2) เสนอแนะแนวทางให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเป็นประจำต่อเนื่อง 3) จัดให้มีการประชุมหรืออบรมครูเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาก่อนเริ่มจัดการเรียนการสอน 4) มีการนิเทศการจัดการสอนภายในสถานศึกษา รับฟังข้อคิดเห็น และปัญหาในการจัดการเรียนรู้จากครู และ 5) สนับสนุนสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อความต้องการของเด็กและครู

8.2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ ผู้บริหารควร 1) เปิดโอกาสให้ครูมีการตรวจสอบประเมินผลการบริหารงานเป็นระยะ 2) ส่งเสริมสนับสนุนวัสดุสำหรับการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน 3) สนับสนุนสวัสดิการครูและนักเรียน 4) ผู้บริหารควรวางแผนการใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับระยะเวลาที่กำหนด และ 5) จัดทำงบประมาณสำรองเพื่อใช้จ่ายให้คล่องตัว

8.2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารควร 1) พิจารณาความดีความชอบให้โปร่งใส 2) บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล 3) ให้ขวัญและกำลังใจครู 4) ให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และ 5) จัดสรรครูเข้าสอนให้ตรงตามเอก

8.2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารควร 1) สนับสนุนอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียนอย่างเพียงพอ 2) สนับสนุนให้ครูและนักเรียนร่วมกิจกรรมประเพณีในท้องถิ่นเป็นประจำ 3) เปิดโอกาสให้บุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษา 4) สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และ 5) ส่งเสริม วางมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

8.3.2 ควรศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีรัตนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

9. บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542.** กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 (2545) ฉบับที่ 3 (2553) และฉบับที่ 4 (2562).** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.

จำเนียร พลหาร. (2553). **การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพมนุษย์.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฉัตรชัย ตันตรานนท์. (2562). **การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรภาครัฐ.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชลธิชา แก้วคำ และคณะ. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครู. **วารสารบริหารการศึกษา.** 19(1). 23–39.

ณัฐพัชร์ บุญเกตุ. (2565). **การจัดการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังคนสู่ตลาดแรงงาน.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ณัฐวุฒิ คงสมบัติ และคณะ. (2565). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดต่างกัน. **วารสารการวิจัยทางการศึกษา.** 17(3). 112–128.

ทรงพล เจริญคำ. (2563). **การจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในสังคมดิจิทัล.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เทพรัตน์ ดาวเรือง. (2560). **ภาวะผู้นำทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ธนภรณ์ วัฒนชัย. (2566). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับความพึงพอใจของครู. **วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.** 46(2). 77–93.

นวพัชญ์ ฉีดจันทร์. (2564). **การพัฒนาการบริหารสถานศึกษาอย่างยั่งยืน.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ปรียาภรณ์ ศรีสุข และคณะ. (2564). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา. **วารสารการบริหารการศึกษา.** 15(2). 45–58.

พัชรี ศรีทอง และคณะ. (2565). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อความผูกพันของครูต่อองค์กร. **วารสารการบริหารการศึกษา.** 18(2). 101–118.

พันธวิชญ์ เลี้ยงชีพชอบ. (2561). **ภาวะผู้นำกับประสิทธิผลขององค์การ.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภัทรกร มิ่งขวัญ. (2559). **พฤติกรรมองค์การและการบริหารทรัพยากรมนุษย์.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มูนีเราะห์ เจ๊ะมิง. (2559). **การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน.** ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

รัตนา จันทร์รวม. (2560). **การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ลัดดาวัลย์ ใจไว. (2558). **แรงจูงใจและความพึงพอใจในการทำงาน.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วนิดา เหลนปก. (2560). **การบริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศุภณัฐ กุมภาว์. (2553). **ความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สาริน เอี่ยมครอง. (2560). **การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4. (2566). **ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2566.** ศรีสะเกษ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2565). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570).** กรุงเทพฯ : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สุภาพร อินทร์คำ, และคณะ. (2564). การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของครู. **วารสารศึกษาศาสตร์.** 18(1). 89–104.

สุรชัย บุญมี. (2564). การบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา. **วารสารการจัดการภาครัฐ.** 13(1). 55–70.

Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2019). **Educational administration: Theory, research, and practice.** (10th ed.). New York, NY : McGraw-Hill.

Owens, R. G., & Valesky, T. C. (2020). **Organizational behavior in education: Leadership and school reform.** (12th ed.). New York, NY : Pearson.

Smith, P. C., Kendall, L. M., & Hulin, C. L. (1969). **Measurement of satisfaction in work and retirement.** Chicago, IL : Rand McNally.